

Erstatning? Flertallet paaberøber sig her hele den finantzielle Status, og jeg ser, at "Morgenbladet" for i Dag indeholder en lang Artikel af det ærede Medlem for Weise Amis 2den Valgtreds (Berg) — jeg antager, at jeg kan betegne ham saaledes, naar han ikke beklæder Formandspladsen — hvori han opgjør vor finantzielle Status og vor Formuefremgang i de sidste 10 Aar. Jeg har først havt Leilighed til at læse denne Artikel umiddelbart før Forhandlingens Begyndelse, og ser mig selvfølgelig ikke istand til i Diebliffet at udtale mig, om den helt igennem maa anses for rigtig; jeg forudtæller og gaar ud fra, at den er rigtig, men jeg vil dog tillade mig at bringe i Erindring, at for omtrent syv Aar siden frimkom der en lignende Oversigt fra samme Haand i samme Blad, hvor der var Anledning til at paapege meget væsentlige Feiltagelser. Jeg gaar imidlertid ud fra, at denne Opgjørelse er rigtig, og jeg skal i øvrigt ogjaa holde mig til, hvad Flertallet har anført i Betænkningen. Dog maa jeg med Hensyn til den nævnte Artikel gjøre opmærksom paa, at jeg i det Følgende nærmest vil holde mig til Omtalen af Resultatet af de sidste 5 Aar og ikke af de sidste 10 Aar, uden at der deri skal ligge nogen Anerkjendelse fra min Side af, at Forholdet stillede sig væsentlig forskjellig, hvis man tog 10 Aar i Stedet for 5. Det er kun, fordi jeg, da jeg kom herop, ikke var belabet paa en Opgjørelse for 10 Aar, som der staar i denne Artikel, men kun for 5 Aar. I de sidste 5 Aar har Statens ordinære Indtægter oversteget de ordinære Udgifter med henved $42\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller med omtrent $8\frac{1}{2}$ Mill. aarlig, saaledes som Flertallet opgiver i sin Betænkning, hvor det gjør gjældende, at der har været en samlet Formuefremgang af $8\frac{1}{2}$ Mill. Kr.; men jeg benytter med Forsæt det Udtryk, at det er de ordinære Indtægter, der have oversteget de ordinære Udgifter med dette Beløb; thi det maa erindres, at man kun kommer til en Formuefremgang af $42\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller $8\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ved at gaa ud fra, at Alt, hvad der opføres paa § 27, er virkelig Formue, og det er da dette, som Flertallet gaar ud fra, naar det siger, at der har fundet en Formuefremgang Sted af $8\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig. I den Sammenhæng, hvori dette anføres, er det jo aabenbart, at det, som det egentlig kommer an paa, er ikke det, om man vil kalde det en Formuefremgang, men det er det, om denne paaberøbte Formuefremgang sætter os i Stand til i Fremtiden at nydes med mindre Indtægter, sætter os i Stand til at slaa af paa nogle af vore Indtægter, f. Ex. Toldindtægterne, fordi vi have havt en saa betydelig Formue-

fremgang, at vi deri have en Erstatning for den Nedgang, som den foreslaaede Toldreform medfører, og det er dette, som jeg aldeles afgjort beneger. Jeg skal tillade mig lidt nærmere at betragte den saaldte Formuefremgang, som fremkommer, naar man sammenregner Alt, hvad der findes paa § 27, med, hvad der er blevet henlagt til Kassebeholdningen, og paa den anden Side fra drager, hvad der er forbrugt af Aktiverne. Se vi da først paa, hvad der er afdraget paa Statsgjælden, og hvad der er givet i Forskud af ny Laan paa den ene Side, og paa den anden Side hvad der er forbrugt af Aktiverne — disse to Konti tror jeg naturlig svare til hinanden — saa vil man se, at vi i de sidste 5 Aar have forbrugt af Aktiverne og Afdrag paa indkomne Forskud noget over $10\frac{1}{4}$ Mill. Kr., nemlig 10,298,000 Kr., og at vi paa den anden Side have afdraget paa Statsgjælden og givet nye Forskud og Laan til et Beløb af 9,706,000 Kr. Her er altsaa en Forskjel af omtrent $\frac{1}{2}$ Mill., som er forbrugt mere af Aktiverne, end der er afdraget paa Statsgjælden eller givet i nye Laan; men dette Resultat kommer kun frem ved at medregne den ganske ekstraordinære Afbetaling af Gjæld, som fandt Sted, den Gang Statsklassen overtog det fgl. Theaters Gjæld til Sorø Akademi og indfriede den med 1,186,000 Kr. Jeg maa tilstaa, at det, fra hvilket Synspunkt jeg end betragter denne Foranstaltning, er mig umuligt at se, at det skulde være nogen Formuefremgang for Staten. Jeg erkjender saa fuldt som Nogen den almindelige Sætning, at naar man betaler sin Gjæld, formerer man sit Bo, men jeg kan ikke anerkjende, at man formerer sit Bo ved at betale en Andens Gjæld, og det var det, der her skete, hvor Staten overtog den Gjæld, Theatret havde paadraget sig til Sorø Akademi. Den, der vandt, var Sorø Akademi, der fik en saa solvent Debitor som Staten istedetfor den insolvente Debitor, det fgl. Theater. Men det maa erindres, at naar Staten altsaa har anvendt henved 1,200,000 Kr. paa denne Gjæld, skiftede den samtidig en ny Gjæld, idet den overtog Theatrets Forpligtelser. Jeg kan ikke se, at det er nogen egentlig Formuefremgang, og jeg tror, at man korrekt bør holde det ude af Beregningen. Det vilde kun være en Formuefremgang, dersom altsaa Forholdet var blevet det, at man der ved var blevet istand til at trække saa meget større Bøxler paa Sorø Akademi, at Staten derved blev fri for Udgifter, som den ellers vilde have at udrede; men det er bekjendt nok, at man i de senere Aar har trukket saadanne Bøxler paa Sorø Akademi til For-